

Antoine de Saint-Exupéry

Nicăieri nu am văzut nici un om mare poate să

țină în fruntea unei națiuni și să încerce să protejeze copiii.

MICUL PRINȚ

la Franță, unde războiul de vară a săvârșit de frig.

Are multă nevoie de mărturie. Dacă toate

motivile înfățișate, nu sunt de cînd, fin că

această carte să o încărca copilului de odinioară;

căci și acest om mare a fost cândva copil.

Își gămenii mari au fost mai întâi copil,

(Dar puini dintr ei își mai aduc arături). Așa

că face această îndrepătere.

LUI LEON WERTH

În primăvara anului 1939, pe cînd era el băiețel

al lui, a scris într-o scrisoare că:

Prefață.

În primăvara anului 1939, pe cînd era el băiețel

al lui, a scris într-o scrisoare că:

Antoine Marie de Saint-Exupéry s-a

născut în orașul Lyon, la 29 iunie 1900. Ante-

copileriei și i-a petrecut în localitatea Saint

Maurice-de-Rémens, din departamentul Ain, la

o măsuță, și apoi în localitatea La Mole, din

departamentul Vosges, în lăpușă, Jurica din partea

I

Odată, pe vremea când aveam șase ani, am dat peste o poză minunată, într-o carte despre pădurile virgine numită „Întâmplări trăite”, ce înfățișa un șarpe boa care înghițea o fieră sălbatică. Iată copia acestui desen.

În cartea aceea se spunea: „Serpii boa își înghit prada dintr-o dată, fără să mai mestece. Pe urmă nu mai sunt în stare să se miște și dorm întruna, timp de șase luni, cât ține mistuitul”.

M-am gândit atunci îndelung la peripețiile din junglă și am izbutit să fac la rându-mi, cu un creion colorat, primul meu desen. Desenul meu numărul 1. Era aşa:

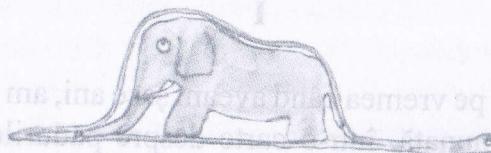
Le-am arătat oamenilor mari capodopera mea și i-am întrebat dacă desenul acesta îi sperie.

Ei mi-au răspuns:

– De ce să te sperii de o pălărie?

Desenul meu nu înfățișa o pălărie.

Înfățișa un șarpe boa, care mistuia un elefant. Am desenat atunci șarpele boa pe dinăuntru, pentru ca astfel să poată pricepe și oamenii mari. Ei au întotdeauna nevoie de lămuriri. Desenul meu numărul 2 era așa:

Oamenii mari m-au povătuit să le las încolo de desene cu șerpi boa, fie întregi, fie spintecați, și să-mi văd mai degrabă de geografie, de istorie, de aritmetică și de gramatică. Așa s-a făcut c-am părăsit, la vârsta de șase ani, o strălucită carieră de pictor. Nereușita cu desenul meu numărul 1 și cu desenul meu numărul 2 îmi tăiase orice curaj. Oamenii mari nu pricep singuri nimic, niciodată și e obositor pentru copii să le dea întruna lămuriri.

Astfel că a trebuit să-mi aleg altă meserie și am învățat să conduc avioane. Am zburat mai pretutindeni în lume. Iar geografia, ce e drept, mi-a fost de mare ajutor. Puteam, dintr-o privire, să deosebesc China de Arizona. Lucru foarte folosit, dacă te-ai rătăcit în timpul noptii. Așa că eu, de-a lungul vieții mele, am avut o sumedie de legături cu o sumedie de oameni serioși. Mi-am petrecut multă vreme printre oamenii mari. I-am

cunoscut îndeaproape. Ceea ce nu mi-a îmbunătățit părerea despre ei. Când întâlneam pe cineva care îmi părea mai dezghețat la minte îl puneam la încercare cu ajutorul desenului meu numărul 1, de care niciodată nu m-am despărțit. Voiam să știu dacă avea o minte într-adevăr pătrunzătoare. Numai că răspunsul era mereu același: „E o pălărie”. Atunci eu nu-i mai pomeneam nimic de șerpii boa, nici de pădurile virgine, nici de stele. Căutam să fiu pe înțelesul lui. Stăteam cu el de vorbă despre bridge, despre golf, despre politică și despre cravate. Iar el era încântat că făcuse cunoștință cu un om atât de așezat.

II

Așa am trăit eu, stingher, fără a avea cu cine sta într-adevăr de vorbă, până când, odată, acum șase ani, am rămas în pană prin pustiul Saharei. Mi se stricase ceva la motor. Și cum nu luasem cu mine nici mecanic, nici călători, mă pregăteam să încerc de unul singur să duc la bun sfârșit o reparație anevoieasă. Era, pentru mine, o chestiune de viață și de moarte. Apă de băut, abia dacă aveam pentru opt zile.

În prima noapte, deci, am adormit acolo, pe nisip, la mii de leghe depărtare de orice așezare omenească. Eram mai singur chiar decât e naufragiatul pe o plută, în mijlocul oceanului. Așa că vă închipuiți uimirea mea când, deodată, în revărsat de zori, m-am pomenit că mă trezește un glăscior ciudat.

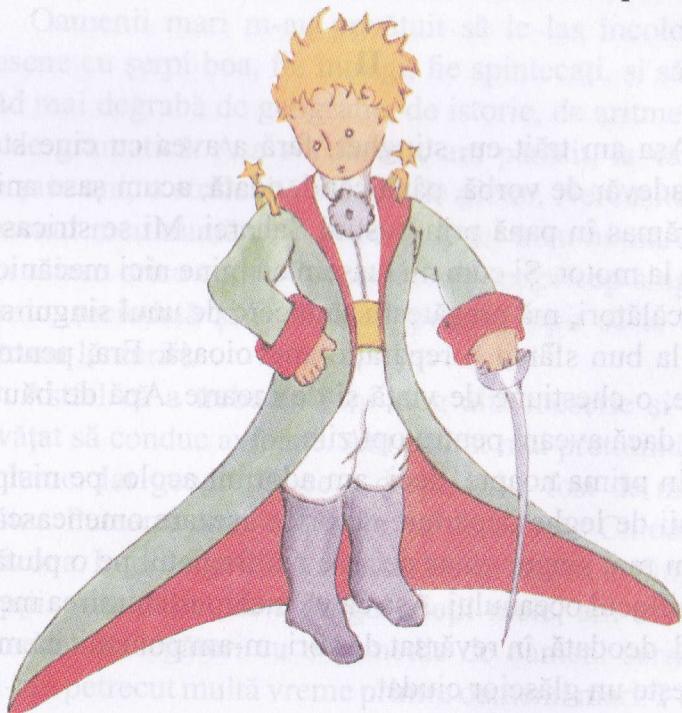
— Te rog... desenează-mi o oaie!

— Cum!

— Desenează-mi o oaie...

Am sărit în picioare ca lovit de trăsnet. M-am frecat bine la ochi. Am privit cu luare-aminte și am văzut un omuleț cu totul nemaipomenit, care mă scruta cu gravitate.

Iată cel mai bun portret pe care, mai târziu, am izbutit să î-l fac. Desenul meu e însă, bineînțeles, mult mai puțin fermecător decât modelul. Nu e vina mea. Oamenii mari, pe când aveam șase ani, mă făcuseră să-mi pierd orice încredere la cariera mea de pictor și,

în afară de șerpi boa întregi și de șerpi boa spintecați, nu mai învățasem să desenez nimic altceva.

Prin urmare, priveam cu ochi mari de uimire la arătarea aceea. Nu uitați că mă aflam la mii de leghe depărtare de orice tărâm locuit. Or, omulețul meu nu părea a fi nici rătăcit, nici mort de oboseală, nici mort de foame, nici mort de sete, nici mort de frică. Nu avea deloc înfățișarea unui copil pierdut în inima pustiului, la mii de leghe depărtare de orice tărâm locuit.

Când, în sfârșit, am fost în stare să vorbesc, l-am întrebat:

— Bine, dar... ce cauți tu aici?

Iar el rosti atunci din nou, încetisoară, cerându-mi parcă un lucru foarte însemnat:

— Te rog... desenează-mi o oaie!

În fața unei taine prea copleșitoare nici nu mai cutezi să te împotrivești. Oricât de nefiresc mi se părea mie lucrul acesta acolo, la mii de leghe depărtare de orice așezare omenească, și cu toată primejdia de moarte în care mă aflam, mi-am scos din buzunar stiloul și o foaie de hârtie, însă mi-am adus atunci aminte că studiasem îndeosebi geografia, istoria, aritmetica și gramatica și i-am spus omulețului aceluia (cam posomorându-mă) că nu mă pricepeam să desenez. El mi-a răspuns:

— Nu-i nimic... Desenează-mi o oaie...

Cum eu niciodată nu mai desenaseam o oaie, i-am făcut unul dintre desenele acelea două, singurele de care mă știam în stare. Cel cu șarpele boa întreg. Și-am încremenit, auzind că omulețul îmi spune:

– Nu! Nu! Nu vreau un elefant în pântecele unui șarpe boa! Un șarpe boa e foarte primejdios, iar un elefant te încurcă foarte mult. La mine acasă este loc puțin. Eu de o oaie am nevoie. Desenează-mi o oaie!

Așa încât am desenat:

El s-a uitat cu luare-aminte, apoi:

– Nu! Aceasta e foarte bolnavă.

Fă-mi alta!

Am desenat alta. Prietenul meu a zâmbit, cu drăgălașenie și îngăduință:

– Numai că...

vezi și tu... aceasta nu e oaie, e berbec.

Are coarne...

Am făcut, prin urmare, desenul din nou. El însă mi l-a dat înapoi, ca și pe cele de mai înainte:

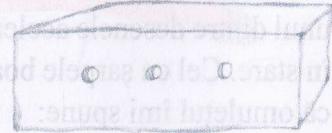
– Aceasta-i prea bătrână. Eu vreau o oaie care să trăiască mult.

Atunci, pierzându-mi răbdarea, deoarece mă zoream să mă apuc de demontatul motorului, i-am făcut la repezeală desenul următor:

– Aceasta e lada! Oaia care-ți trebuie ție se află înăuntru.

Însă am văzut, cu uimire, cum chipul micului meu judecător se luminează:

– Chiar aşa mi-o şi doream! Crezi că oaia aceasta are nevoie de multă iarbă?

– De ce mă-ntrebi?

– Pentru că la mine acasă este loc puțin.

– Negreșit îi va ajunge. Îi-am dat o oaie mititică.

El s-a plecat asupra desenului:

– Nu chiar aşa de mititică... Ia te uită! A adormit...

Și iată cum l-am cunoscut pe Micul Prinț.

III

Mi-a trebuit un timp îndelungat până când să pot prinde dincolo venea. Micul Prinț, care îmi punea o mulțime de întrebări, părea că niciodată nu le aude pe ale mele. Nu m-am lămurit deplin decât încetul cu încetul și asta datorită doar unor cuvinte pe care

le rostea întâmplător. Așa, de pildă, când a dat cu ochii de avionul meu (avionul nu vi-l desenez, e un desen mult prea greu pentru mine), m-a întrebat:

– Ce bazaconie mai e și asta?

– nicio bazaconie.

Ăsta zboară. E un avion. Avionul meu.

Si i-am adus la cunoștință, cu mândrie, că eu zbor.
Atunci el a strigat:

– Cum! Ai căzut din cer?

– Da, zisei eu, cu modestie.

– O! Asta-i bună!...

Și Micul Prinț izbucni într-un drăgălaș hohot de râs, care pe mine mă supără destul de mult. Mie nu-mi place să râdă nimeni de nenorocirile mele. Apoi, adăugă:

– Atunci și tu vii tot din cer! De pe ce planetă ești?

Întrezzînd pe loc o licărire în taina care îl învăluia, l-am întrebat numădecât:

– Va să zică, tu vii de pe altă planetă?

El însă nu mi-a dat niciun răspuns. A clătinat încet din cap, uitându-se la avionul meu:

– Ce e drept, cu ăsta nici nu poți să vii prea de departe...

Și multă vreme se pierdu într-o visare. Apoi își scoase oaia din buzunar și se cufundă în contemplarea comorii sale.

Vă închipuiți cât de mult m-a putut nedumeri crâmpeiul lui de mărturie în legătură cu „celealte planete”. M-am străduit, de aceea, să aflu mai mult:

– Dincotro vii tu, prichindelule? Unde e „acasă la tine”? Unde vrei tu să-mi duci oaia?

El mi-a răspuns, după o tacere îngândurată:

– E bine că mi-ai dat și o ladă, astfel va avea și ea o casă peste noapte.

– Sigur că da. Și, dacă ești cuminte, am să-ți dau și-o funie, ca s-o legi în timpul zilei. Și un țăruș.

Propunerea aceasta, după cât mi se păru, îl miră pe Micul Prinț:

– Să o leg? Ce idee năstrușnică!

– Păi, dacă nu o legi, se duce cine știe unde și se pierde...

Și din nou prietenul meu izbucni într-un hohot de râs:

– Și unde-ai vrea tu să se ducă?

– Oriunde. Drept înainte...

Micul Prinț rosti atunci cu multă seriozitate:

– Nu-i nimic. La mine acasă e atât de puțin loc!

Și, cuprins de-o ușoară melancolie, adăugă:

– Drept înainte nu poți merge prea departe...

